

ที่ ศธ ๐๔๘๔/๖๗๔

ถึง หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลครุวิชัย สงขลา

พร้อมหนังสือฉบับนี้ กองกลาง สำนักงานอธิการบดี ขอส่งสำเนาหนังสือมาเพื่อ
ประชาสัมพันธ์ จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

๑. สำเนาหนังสือศาลากลางจังหวัดสงขลา ที่ สข ๐๐๑๗.๓/ว ๔๕๖๔ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม
๒๕๖๑ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชนี
พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

๒. สำเนาหนังสือสำนักงานราชบัณฑิตยสภา ที่ รภ ๐๐๐๑/ว ๑๐๓๕ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม
๒๕๖๑ เรื่อง ขอเชิญร่วมกุศลในการถวายผ้าพระภูมิพระราชทาน ประจำปี ๒๕๖๑

สำหรับรายละเอียดสามารถ Download file ได้จาก <http://general.rmutsv.ac.th>
หัวข้อข่าวประชาสัมพันธ์

กองกลาง สำนักงานอธิการบดี
โทรศัพท์ ๐ ๗๔๓๑ ๗๑๒๒ ภายใน ๒๑๐๐
โทรสาร ๐ ๗๔๓๑ ๗๑๒๓

กองคลัง	1968
เดือน.....	28 อ.ค. 2561
วันที่.....	๑๑.๑๔.๖๖
เวลา.....	

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	กองค่าวิชาชีพ
เดือน.....	๖๖๗๖
ห้ามที่.....	๙๐.๓๖
เวลา.....	

ที่ สข ๐๐๗๙.๓/ว. ๕๔๗

ศากากลางจังหวัดสงขลา
ถนนราชดำเนิน ๘๐๐๐

๙๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชนัดร์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

เรียน หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ นายอำเภอทุกอำเภอ เอก
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา นายเทศมนตรีนครและนายกเทศมนตรีเมืองทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ที่ มท ๑๐๐๑๔/ว ๑๗๕๔ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๑ ชุด

กระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า คณารัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชนัดลักษณ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) เสนอ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การปฏิบัติของข้าราชการพลเรือนเป็นไปอย่างถูกต้อง และเป็นแบบอย่างเดียวกัน จังหวัดสงขลาจึงขอส่งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินีนพประมลวงศ์ และพระราชนคร สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน โดยสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดเอกสารแนบได้ที่เว็บไซต์จังหวัดสงขลา www.songkhla.go.th หัวข้อหนังสือราชการ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินีนพประมลวงศ์ และพระราชนคร สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

๗๙ (นายจารุศักดิ์ เจริญสิงหา) รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา ปฏิบัติราชการแทน ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา

สำนักงานจังหวัด
กลุ่มงานอำนวยการ
โทร. ๐๗๔-๗๖๔๗๘๙

ମେଘ ରାଜାର୍ଥନୀ

សាខាបុរាណ

2009.6.20

~~Don~~ 2019

100

ที่ มก ๐๒๐๑.๒/๑๔๙๘๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๓๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี
พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๔/ว ๓๓๗
ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี แจ้งว่า คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) เสนอ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การปฏิบัติของข้าราชการพลเรือนเป็นไปอย่างถูกต้อง และเป็นแบบอย่างเดียวกัน กระทรวงมหาดไทยจึงขอส่งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน จำนวน ๑ ชุด มาพร้อมนี้ (เอกสารแนบ) โดยสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดเอกสารแนบได้ที่เว็บไซต์ของกองกลาง สป. www.gad.moi.go.th เมนูหลัก “งานประจำ” หัวข้ออยู่ “หนังสือสั่งการ หนังสือเวียน แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ การถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน”

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนกร ประหมณเดศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองกลาง
โทร. / โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวง โทร. ๐ ๒๒๒๑ ๐๔๒๓ , ๕๐๓๐๕

ที่ มท ๑๒๐๑.๒/ว ๙๗๔๓

วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชนี

พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้าหน่วยงาน

ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี แจ้งว่า คณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชนี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) เสนอ รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว ๓๓๗ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ (เอกสารแนบ ๑)

เพื่อให้การปฏิบัติของข้าราชการพลเรือนเป็นไปอย่างถูกต้อง และเป็นแบบอย่างเดียวกัน กระทรวงมหาดไทยจึงขอส่งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชนี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน จำนวน ๑ ชุด มาพร้อมนี้ (เอกสารแนบ ๒) โดยสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดเอกสารแนบได้ที่เว็บไซต์ของกองกลาง สป. www.gad.moi.go.th เมนูหลัก “งานประจำ” หัวข้อ “หนังสือสั่งการ หนังสือเวียน แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ การถ่ายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชนี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน”

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นายฉัตรชัย พรมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

12 A.M. 2561
2028

ที่ นร ๐๔๐๘/ว ๓๓๗

กลุ่มงานการเมือง สร.มท.
ลงบัญชีที่ 726
วันที่ 27.9.2011
เวลา 15.00 น.

Digitized by srujanika@gmail.com

3460

卷之二十一

1387 1349

Digitized by srujanika@gmail.com

สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๖ ก្រក្បាគម ២៥៦១

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชนคร สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๖/๙๔๗๔
ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ขอให้นำเสนอคณารัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชนี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน ความละเอียดประภูมามากที่สุดที่ส่งมาด้วยนี้

คณะกรรมการตีความว่า คำขอของนายกรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบตามที่สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) เสนอ

จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น
ของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความน้ามือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวงศ์วิลาก)

ເລກທີກາຣຄນະຮັກມນຕຣີ

5064

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๒ (สุภาษี)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๔๒๒๔
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rsrd@soc.go.th
www.soc.go.th

(นายวงศ์ชัย กาญจนะจิตร)
ทั่วหน้าสำนักงานรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เช่นการรับผู้มีอำนาจทางการของประเทศไทย

၁၀ ဂ.ရ. ၂၅၃၁

ପ୍ରମାଣିତ ହେଲାମାତ୍ର ୩୦ ମାତ୍ର

ที่ นร ๐๑๐๖/๑๕๖๗

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐

๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชนี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงธรรมด ด่วนที่สุด ที่ วช ๐๒๐๓.๔/๑๘๒๙

ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๗

๒. สำเนาหนังสือสำนักพระราชวัง ที่ พว ๐๐๐๑/๑๕๑๔๔ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗

๓. หนังสือสำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๔)/๕๖๐๓
ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๗

๔. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
สมเด็จพระราชนี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

๑. ข้อเท็จจริง

เนื่องจากปัจจุบันยังมีการกำหนดกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชนี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนไว้ จึงสมควรกำหนดให้มีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพในโอกาสต่าง ๆ ดังนี้

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชบัณฑิตเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๗๘ มีกำหนดเรื่อง
เกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชนี พระบรมวงศานุวงศ์และพระราชวงศ์
สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนไว้ ทำให้ข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่แต่งเครื่องแบบข้าราชการตามพระราชบัณฑิต
ดังกล่าว ยังไม่มีแนวทางปฏิบัติเป็นแบบอย่างเดียวกัน จึงสมควรกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการถวายความเคารพ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชนี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการ
ฝ่ายพลเรือนไว้ ประกอบกับพระราชบัณฑิตดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการออกกฎหมายลำดับรองไว้
ทำให้ไม่สามารถกำหนดเป็นกฎหมายลำดับรองที่อาศัยอำนาจตามพระราชบัณฑิตดังกล่าวได้ จึงเห็นสมควร
เสนอคณะรัฐมนตรีกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการถวายความเคารพให้ส่วนราชการที่เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จ-
พระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชนี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนไว้
จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดแนวทางให้ข้าราชการฝ่ายพลเรือนปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และเป็นแบบอย่างเดียวกันต่อไป

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

สำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาท-
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชนี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชวงศ์ สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน
โดยกระทรวงธรรมด และสำนักพระราชวังได้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการกำหนดแนวทางดังกล่าวแล้ว

ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒ ตามลำดับ และรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) พิจารณาแล้วเห็นชอบให้เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีนำร่างเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ โดยแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพฯ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การถวายความเคารพสำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนชาย

๑.๑ การถวายคำนับ ให้ยืนตรงขาขิด ปลายเท้าแยกพองาน มือทั้งสองแนบลำตัว ค้อมลำตัวพอประมาณ พร้อมก้มศีรษะลง แล้วตั้งศีรษะโดยเงยหน้าขึ้นช้า ๆ พร้อมตั้งลำตัวจนตั้งอยู่ในท่าตรง

๑.๒ การทำวันหยุดหัตถ์ ให้ใช้กรณีแต่งเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนและส่วนหมาด โดยให้ยืนตรงขาขิด ปลายเท้าแยกพองาน แล้วทำการวันหยุดหัตถ์ หากเป็นการแต่งเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนแต่ไม่ส่วนหมาด ให้ใช้วิธีการถวายคำนับ ตามข้อ ๑.๑

๒. การถวายความเคารพสำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนหญิง

๒.๑ การถอนสายบัว ให้ใช้แบบพระราชนิยมอย่างเดียว โดย

๒.๑.๑ ให้ยืนตรง หันหน้าไปทางที่ประทับ ใช้เท้าขวาเป็นหลัก ซักเท้าซ้ายไปทางด้านหลังของเท้าขวาที่ยืนอยู่

๒.๑.๒ ปอตัวให้ตั่ลงช้า ๆ แต่อ่อนให้ถึงพื้น ขณะที่ซักเท้าซ้าย ให้ยกมือทั้งสองข้างขึ้นวางประisan กันบนหน้าเห็นอ่อนเช่า โดยใช้มือขวาทับมือซ้าย

๒.๑.๓ ค้อมตัวเล็กน้อย ยอดสายตาลง

๒.๑.๔ เสร็จแล้วยืนตรง มือแนบข้างลำตัว

๒.๒ การทำวันหยุดหัตถ์ ให้ใช้กรณีแต่งเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนและส่วนหมาด โดยให้ยืนตรงขาขิด ปลายเท้าแยกพองาน แล้วทำการวันหยุดหัตถ์ หากเป็นการแต่งเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนแต่ไม่ส่วนหมาด ให้ใช้วิธีการถอนสายบัว ตามข้อ ๒.๑

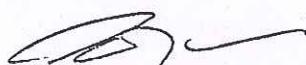
๓. การถวายความเคารพตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ให้ใช้กับการถวายความเคารพพระบรมราชโองการ พระบรมสาทีสลักษณ์ และพระบรมรูป หรือการถวายราชสักการพระบรมราชานุสรณ์ ด้วยดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

ขอให้คณารัฐมนตรีเห็นชอบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชนัดดา สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำร่างเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางพัชราภรณ์ อินทรีย์)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง
โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๕๖๓
โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๕๘๗

๒๙๖ : ๒๙๖ : ๒๙๖

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชนี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชนวงศ์
สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน

เนื่องจากปัจจุบันยังมิได้มีการกำหนดกฎเกณฑ์หรือระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการถวายความเคารพ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชนี พระบรมวงศานุวงศ์ และพระราชนวงศ์ สำหรับข้าราชการ
ฝ่ายพลเรือนไว้ จึงสมควรกำหนดให้มีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการถวายความเคารพในโอกาสต่าง ๆ ดังนี้

๑. การถวายความเคารพสำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนชาย

๑.๑ การถวายคำนับ ให้ยืนตรงขาขิด ปลายเท้าแยกพองาม มือทั้งสองแนบลำตัว
ค้อมลำตัวพอดี พร้อมก้มศีรษะลง แล้วดึงศีรษะโดยเงยหน้าขึ้นช้า ๆ พร้อมดึงลำตัวจนตั้งอยู่ในท่าตรง

๑.๒ การทำวันหยุดตัด ให้ใช้กรรณ์แต่งเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนและสวมหมาก
โดยให้ยืนตรงขาขิด ปลายเท้าแยกพองาม แล้วทำการวันหยุดตัด หากเป็นการแต่งเครื่องแบบข้าราชการ
ฝ่ายพลเรือนแต่ไม่สวมหมาก ให้ใช้วิธีการถวายคำนับ ตามข้อ ๑.๑

๒. การถวายความเคารพสำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนหญิง

๒.๑ การถอนสายบ้า ให้ใช้แบบพระราชนิยมอย่างเดียว โดย

๒.๑.๑ ให้ยืนตรง หันหน้าไปทางที่ประทับ ใช้เท้าขวาเป็นหลัก ซักเท้าซ้ายไป
ทางด้านหลังของเท้าขวาที่ยืนอยู่

๒.๑.๒ ย่อตัวให้ต่ำลงช้า ๆ แต่อีกไปทึบพื้น ขณะที่ซักเท้าซ้าย ให้ยกมือทั้งสอง
ข้างขึ้นวางประสานกันบนหน้าขาเหนื้อเข่า โดยใช้มือขวาทับมือซ้าย

๒.๑.๓ ค้อมตัวเล็กน้อย ทอดสายตาลง

๒.๑.๔ เสร็จแล้วยืนตรง มือแนบข้างลำตัว

๒.๒ การทำวันหยุดตัด ให้ใช้กรรณ์แต่งเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนและสวมหมาก
โดยให้ยืนตรงขาขิด ปลายเท้าแยกพองาม แล้วทำวันหยุดตัด หากเป็นการแต่งเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน
แต่ไม่สวมหมาก ให้ใช้วิธีการถอนสายบ้า ตามข้อ ๒.๑

๓. การถวายความเคารพตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ให้ใช้กับการถวายความเคารพพระบรม-
ฉายาลักษณ์ พระบรมสาทิสลักษณ์ และพระบรมรูป หรือการถวายราชสักการะพระบรมราชนรูป ด้วย

หมายเหตุ : ขยายความข้อ ๒.๑.๒ ลักษณะการประสานมือบนหน้าขาเหนื้อเข่า
ให้หมายมือซ้ายแล้วใช้มือขวาค้ำทับ

ก.๙๒๘๐

ฝ่ายกิจการพิเศษ
เลขรับ..... ๖๙๓
วันที่ 29 ส.ค. 2561
เวลา..... ๑๑.๓๐ น.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
เลขรับ..... ๕๖๐๑
วันที่ ๒๘ ส.ค. ๒๕๖๑
เวลา..... ๑๕.๕๐

ที่ รภ ๐๐๐๑/๑ ๑๐๓๔

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญร่วมกุศลในการถวายผ้าพระภูมิพระราชทาน ประจำปี ๒๕๖๑

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้

สิ่งที่ส่งมาด้วย ใบบริจาคจตุปัจจัย

กองกลาง

เงินรับ..... ๑๙๗๗
วันที่ 28 ส.ค. 2561
เวลา..... ๑๕.๕๐ น.

ด้วยสำนักงานราชบัณฑิตยสถานกำหนดจะนำผ้าพระภูมิพระราชทาน ประจำปี ๒๕๖๑
ไปถวาย ณ วัดหนังราชวรวิหาร ตั้งอยู่ถนนวุฒากาศ แขวงบางกอก เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ในวันศุกร์ที่
๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เวลา ๑๔.๐๐ น. ในการนี้ สำนักงานราชบัณฑิตยสถานมีความยินดีขอเชิญท่านและ
บุคลากรในหน่วยงานของท่านร่วมกุศลด้วยการบริจาคจตุปัจจัยตามกำลังศรัทธา เพื่อสมทบองค์กรกุศล
พระราชทานและเป็นการบำรุงศาสนานิสัย โดยแสดงความจำนงและร่วมถวายจตุปัจจัยได้ที่

๑. สำนักงานเลขานุการกรม ชั้น ๒ สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน ในวันและเวลาราชการ
โทร ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๖๖ ต่อ ๒๐๒๕

๒. เช็ค, ตัวแลกเงิน สั่งจ่าย “สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน (กุศลพระราชทาน)”

๓. โอนเงินเข้าบัญชี ชื่อบัญชี “สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน (กุศลพระราชทาน)”

ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาอยุธยา สำนักพระราชวัง (สำนักเสือป่า)

เลขที่บัญชี ๔๐๖-๓๔๗๖๔๕-๔ และกรุณาส่งเอกสารการโอนเงินพร้อมใบเบริจจตุปัจจัย
มายัง โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๘๐-๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา_r่วมบริจาคจตุปัจจัยตามกำลังศรัทธา และขออนุโมทนาในกุศลเจตนา
ของท่านครั้งนี้จงดลบันดาลให้ท่าน ประสบความสุขความเจริญด้วยจตุพรขัยทุกประการ และขอขอบคุณมา ณ
โอกาสนี้.

รัฐมนตรี พ.อ. กองกาน
- ศ.ดร. วารชันต์ กิตติ์สกุล ๔๐๑๖
กิตติ์สกุล วารชันต์
- ผู้อำนวยการสถาบันฯ ผู้แทนรัฐมนตรี
ผู้แทนรัฐมนตรี

๙/๘/๖๑

๒๙ ส.ค. ๖๑

ขอแสดงความนับถือ

กฤษณะ ฤทธิ์

(นางสาวกนกวนิช ชูชัยยะ)

เลขานุการราชบัณฑิตยสถาน

๒๙ ส.ค. ๖๑
กฤษณะ ฤทธิ์
ผู้อำนวยการสถาบันฯ ผู้แทนรัฐมนตรี

๒๙ ส.ค. ๖๑

๒๙ ส.ค. ๖๑

สำนักงานเลขานุการกรม

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๖๖-๗๐ ต่อ ๒๐๒๕, ๒๐๐๖, ๒๐๐๗

โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๘๐, ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๘๑

www.royin.go.th

ใบบริจาคจตุปัจจัย
เนื่องในการถวายผ้าพระภูมิในพระราชทาน
ณ วัดหนังราชวรวิหาร
ถนนวุฒากาศ แขวงบางค้อ เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร
ในวันศุกร์ที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

นามผู้บริจาค (นาย/นาง/นางสาว).....ชื่อสกุล.....
ชื่อหน่วยงาน.....
เลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....

ขอรับจตุปัจจัย จำนวน..... บาท (.....) เป็น

- เงินสด
 ธนาณัติ สั่งจ่าย “เลขาธุการกรม สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน” ปณ.ดุสิต เขตดุสิต ถนนเครือยุธยา กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
 เช็ค, ตัวแลกเงิน สั่งจ่าย “สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน (ภูมิในพระราชทาน)”
 โอนเงินเข้าบัญชี ชื่อบัญชี “สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน (ภูมิในพระราชทาน)” ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาอยุธยา สำนักพระราชวัง (สนามเสือป่า) ประเภทบัญชีออมทรัพย์ เลขที่บัญชี ๔๐๖-๓๔๗๖๔-๘ และกรุณาส่งเอกสารการโอนเงินพร้อมใบบริจาคจตุปัจจัยมาบ้าง โทรศัพท์ ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๕๐-๑ หรือส่งทางไปรษณีย์มาบ้าง สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน สนามเสือป่า ถนนเครือยุธยา เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

ทั้งนี้ ขอให้ออกอนุโมทนาบัตรตามชื่อและที่อยู่ ดังนี้

- ชื่อและที่อยู่ข้างต้น
 ชื่อหน่วยงาน
 อื่น ๆ
ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว).....ชื่อสกุล.....
เลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๖๖-๗๐ ต่อ ๑๐๓๖, ๒๐๐๖, ๒๐๐๙, ๒๐๒๕
โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๔๕๐-๑